

وزارت جهاد کشاورزی

جمهوری اسلامی ایران
جمهاد کشاورزی

شماره: ۹۰۰/۹۷/۱۴۱۰
تاریخ: ۱۳۹۷/۳/۱۳
پیوست: ندارد

- معاونت امور تولیدات دامی
معاون محترم بھبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان گرمان
جناب آقای نجیب زاده
- معاون محترم بھبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان لرستان
جناب آقای مهندس عطایی نژاد
- معاون محترم بھبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان مازندران
جناب آقای مهندس نظرپور
- معاون محترم بھبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان همدان
جناب آقای مهندس پور طرق
- معاون محترم بھبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان هرمزگان
جناب آقای مهندس سلیم
- معاون محترم بھبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان یزد
جناب آقای مهندس علی اکبر نژاد
- سرپرست محترم معاونت بھبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان گیلان
جناب آقای مهندس آذری
- سرپرست محترم معاونت بھبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل
جناب آقای مهندس ذکریائی نژاد
- معاون محترم بھبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان
جناب آقای مهندس صادقی
- سرپرست محترم معاون بھبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان زنجان
موضوع: دستور العمل احداث واحد های پرورش گوسفند و بز پر تولید
سلام علیکم

شماره: ۹۰۰/۹۷/۱۴۱۰
تاریخ: ۱۳۹۷/۳/۱۳
پیوست: ندارد

جمهوری اسلامی ایران
()

وزارت جهاد کشاورزی

معاونت امور تولیدات اگریکلچر پیوست نامه شماره ۹۰۰/۹۷/۱۳۹۷ مورخ ۹۷/۳/۱۲ معاون محترم وزیر
بنحوان ریاست محترم سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور منضم
به دستورالعمل احداث واحدهای پرورش گوسفند و بز پر تولید، جهت استحضار
و اقدام لازم ایفاد می گردد.

کورش اغینا زاد

دبیر ستاد هماهنگی صدور پروانه ها

رونوشت به:

جناب آقای بوداغی کارشناس محترم دبیرخانه کمیسیون مرکزی صدور پروانه

آدرس: تهران - خیابان طالقانی - نرسیده به پل حافظ - کوچه غفارزاده - ساختمان وزارت جهاد کشاورزی - معاونت امور تولیدات دامی
تلفن: ۰۲۱-۴۳۵۴۱ - ۰۲۱-۴۵۸۶۱

Email: modam-m@agri-jahad.org

شماره: ۹۰۰/۹۷/۱۳۹۷
تاریخ: ۱۳۹۷/۳/۱۳
پیوست: ۵ ارد

جمهوری اسلامی ایران
بسم تعالیٰ

دایر ارکالای ایرانی،

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت امور تولیدات دامی

دورنگاره‌نوی

جناب آقای مهندس کبیری
رئیس محترم سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور
موضوع: خصوصیت دستور العمل احداث واحدهای پرورش گوسفند و بز پر تولید

سلام علیکم

احتراماً: با عنایت به درخواست برای ایجاد واحدهای پرورش گوسفند و بز پر تولید و ضرورت تعیین خصوصیت احداث اینگونه واحدهای، به پیوست خصوصیت دستورالعمل مربوطه جهت اجرا با رعایت کلیه شرایط و خصوصیت فنی و بهداشتی موجود ابلاغ می‌گردد.

مرتضی رضائی
معاون وزیر

رونوشت به:

روسای محترم سازمان جهاد کشاورزی کلیه استان‌ها جهت استحضار
جناب آقای دکتر عباسی رئیس محترم مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی جهت اطلاع
جناب آقای مهندس صارمی مدیرکل محترم دفتر بهبود تغذیه و جایگاه دام جهت اطلاع
جناب آقای مهندس اغیناززاد دیر محترم ستاد هماهنگی صدور پروانه‌ها جهت اطلاع و نظارت

ضوابط و مساحت زیر بنای مورد نیاز برای یک راس گوسفند مولد ماده و یا بز شیری مولد پر تولید (خالص یا ترکیب نژادی) برای پرورش در مزارع و جایگاه بسته

- ۱- حداقل ظرفیت یک واحد پرورش صنعتی گوسفند پر تولید؛ اصلاح شده خالص یا ترکیب زنتیکی : ۱۰۰ راس میش مولد تعیین می گردد.
- ۲- حداقل ظرفیت یک واحد پرورش صنعتی بزشیری پر تولید اصلاح شده خالص یا ترکیب زنتیکی : ۱۰۰ راس بزماده مولد تعیین می گردد.
- ۳- وزارت جهاد کشاورزی هیچگونه تعهدی درخصوص تامین علوفه و زمین کشت علوفه برای متقاضیان ندارد و مسئولیت تامین علوفه بعهده متقاضی است. زمین زراعی جهت تامین بخشی از خوارک دام مورد نیاز می تواند بصورت مالکیت یا اجاره ۵ ساله یا قرارداد تامین علوفه با کشاورز، در اختیار متقاضی باشد. مقدار زمین زراعی کشت آبی علوفه، برای تعداد ۱۰۰ راس مولد گوسفند یا بز ماده پر تولید (خالص یا ترکیب زنتیکی) یک هکتار و مقدار زمین زراعی کشت دیم علوفه، برای تعداد ۴۰ راس مولد گوسفند یا بز ماده پر تولید (خالص یا ترکیب زنتیکی) یک هکتار (۲.۵ هکتار برای ۱۰۰ راس مولد) در نظر گرفته میشود.
- ۴- مطابق با جدول ذیل، حداقل مساحت مورد نیاز برای هر راس گوسفند یا بز مولد پر تولید (خالص یا ترکیب زنتیکی) با جهت متوسط در شرایط پرورش مزرعه ای و بسته ارائه می گردد. (واحد: متر مربع)
- ۵- سایر ضوابط بر اساس آخرین دستور العمل های ابلاغی تعیین می گردد.

بز داشتی پر تولید شیری (خالص یا ترکیب زنتیکی)		گوسفند داشتی پر تولید (خالص یا ترکیب زنتیکی)			
غیر مسقف	مسقف	دام در ترکیب گله و تاسیسات	غیر مسقف	مسقف	دام در ترکیب گله و تاسیسات
۳	۲.۵	بز مولد	۳	۲.۵	میش مولد
	۰.۴	زایشگاه		۰.۴	زایشگاه
۱.۵	۱.۲	جایگاه بزغاله تا شش ماهگی	۱.۰	۱.۲	جایگاه بره تا شش ماهگی
۰.۵	۰.۳	ماده جایگزین	۰.۵	۰.۳	ماده جایگزین
۰.۲۲	۰.۱۱	بز نر	۰.۲۲	۰.۱۱	قوچ
	۰.۲	انبار خوارک متراکم (کنسانتره)		۰.۲	انبار خوارک متراکم (کنسانتره)
	۰.۴	محل نگهداری علوفه		۰.۴	محل نگهداری علوفه
		سیلوی علوفه			سیلوی علوفه
	۰.۰۸	درمانگاه و امور بهداشتی		۰.۰۸	درمانگاه و امور بهداشتی
	۰.۲۲	شیردوشی			شیردوشی
	۰.۳	اداری - کارگری - پشتیبانی		۰.۳	اداری - کارگری - پشتیبانی
۵.۲۲	۵.۷۱	جمع	۵.۲۲	۵.۴۹	جمع

دکتر تبرانی

دفتر نظارت بر بهداشت عمومی سازمان دامپزشکی مدیر کل مرکز اصلاح نژاد کشور مدیر کل دفتر تغذیه دبیر ستاد هماهنگی صدور مجوزها

تبصره ۱ : متراز های اعلام شده در جداول با احتساب تمامی فضاهای مورد نیاز اعم از راهرو خوراک، آخور، آشخور، فضای مورد نیاز جهت خدمات دامپروری و دامپردازی و غیره محاسبه گردیده است.

تبصره ۲ : در صورت نیاز به احداث سیلو برای واحدهای پرورش صنعتی گوسفند و بز پر تولید؛ فضای غیر مسقف به میزان ۱.۲ متر مربع به ازاء هر راس مولد افزایش خواهد یافت.

تبصره ۳ : در صورت نیاز به احداث سالن شیردوشی برای واحدهای پرورش صنعتی گوسفند پر تولید؛ فضای مسقف به میزان ۰.۲۲ متر مربع به ازاء هر راس مولد (مشابه بز پر تولید شیری) افزایش خواهد یافت.

تبصره ۴ : مساحت زیر بنای محاسبه شده در جداول براساس میانگین یک راس گوسفند یا بزمولد پر تولید با جنه متوسط پیش بینی گردیده است. هریک از متراز های ارائه شده، می تواند بر اساس جنه، نژاد دام، اقلیم های متفاوت (سرد سیری، گرمسیری و معتدل)، نیاز اطاق کارگری، دفتر کار، جایگاه ماشین آلات، انبار تجهیزات، مخزن جمع آوری کود، حمام ضد کنه، محل قرنطینه، سکوی بارگیری دام، ظرفیت دام و امکانات دامدار؛ تا ۱۵ درصد، افزایش یا کاهش باشد.

توضیحات:

تعريف گوسفند داشتی پر تولید(واحد صنعتی) : میش های مولد با صفات زیر در گروه گوسفند پر تولید قرار می گیرند.

(۱) میش مولد با توان تولید ۱.۵ بره از شیر گرفته شده، به ازاء هر راس در هر زایش؛ دارای فحلی غیر فصلی با امکان برنامه ریزی سه بار زایش در دو سال؛ بلوغ زودرس (در سن ۹ ماهگی آماده آبستنی)؛ بدون دنبه یا کم دنبه؛ دارای صفات لاسه مناسب (افزایش وزن روزانه حداقل ۲۵۰ گرم از سن پایان شیرخوارگی تا شش ماهگی).

(۲) بز داشتی شیری پر تولید (واحد صنعتی) : بز های مولد با صفات زیر در گروه بز پر تولید قرار می گیرند.

بزهای مولد با توان شیرواری بالا (حداقل ۴۰۰ لیتر در یک دوره ۲۱۰ تا ۲۷۰ روز)؛ توان بزغاله گیری حداقل ۱.۵ بزغاله از شیر گرفته شده، به ازاء هر راس در هر زایش؛ دارای صفات لاسه مناسب (افزایش وزن روزانه حداقل ۲۰۰ گرم از سن پایان شیرخوارگی تا شش ماهگی).

تبصره ۱: با توجه به اینکه کلیه گوسفند و بز پر تولید باید در سامانه نرم افزار هویت گذاری و اصلاح نژاد ثبت گردیده باشند؛ لذا تنها مرجع رسمی تأیید گوسفند و بز پر تولید کشور؛ اطلاعات ثبت شده دامها در سامانه نرم افزار هویت گذاری و اصلاح نژاد مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی کشور می باشد.

تبصره ۲ : واحدهای پرورش صنعتی گوسفند و بز پر تولید؛ با هدف تولید ترکیب ژنتیکی؛ تنها با تأیید ثبت اطلاعات دامها در سامانه مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی کشور می توانند پروانه بهر برداری دریافت نمایند.

(۳) مساحت مورد نیاز برای محوطه دامداری، معابر عبور و مرور و... معمولاً برابر مجموع مساحت جایگاه های مسقف و غیر مسقف در نظر گرفته می شود. به عبارت دیگر مجموع مساحت مورد نیاز (مفید و غیر مفید) بواز هر راس گوسفند داشتی مولد پر تولید، برابر است با ۲۱.۴۲ متر مربع و برای هر راس بز داشتی ماده مولد پر تولید برابر با ۲۱.۸۶ متر مربع میباشد.

